

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Excommunicationes aliquor

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

Potest sic declaravit Sacri. Congregat. Concil. 22. Januarii 1622. *part. 9. tract. 9. ref. 42.*

Examinator non potest præmonere examinandum de punctis, si fiat per concursum, vel detur juramentum de non præmonendo *par. 10. tract. 16. ref. 37. 5. Notandum.*

EXCOMMUNICATIO.

Excommunicatio quid? Et quotuplex.

1. **D**E natura, & causis excommunicationis dictum est sub Verbo *Censura*. Est enim censura Ecclesiastica, qua homo Christianus communibus fidelium bonis privatur, juxta dicenda Verbo *Excommunicationis effectus*. Excommunicatio alia est major, alia minor: illa privat omnibus ibi numerandis, hæc perceptione tantum Sacramentorum. Item, alia est à jure, alia ab homine, alia lata sententiæ, alia ferendæ. Vide V. *Censuras*.

2. Excommunicatio est actus irretrogradabilis, & irreparabilis, ut docet Conc. Trid. *sess. 13. cap. 1. de Reformatione. par. 17. 98. ref. 21.*

EXCOMMUNICATIONES aliquot.

De excommunicatione Ecclesiasticorum, studentium legibus, & medicina.

1. **I**N capite *Super speculum ne Clerici, vel Monachi*, excommunicantur Clerici, & Religiosi incumbentes studio legum, aut medicinæ in studiis publicis, ¶ non autem habentes in suis domibus privatum lectorem, qui eos privatim has facultates edoceat. Ita Villal. *to. 1. tr. 17. diff. 28. n. 4.* contra Suarez *de cens. disp. 23. sect. 3. n. 19.* Imò nec in studiis publicis, si legibus studeant, quatenus intervniunt ad notitiam Canonum. Sic Sanctarellus *de apost. c. 2. dub. 3. n. 11.* Sed hoc procedit in foro interiori tantum, Adverte etiam, quòd in dicto capite non comprehenduntur Diaconi, vel Subdiaconi, licet beneficiati, nisi habeant personatus. Sanctarellus, *ibid p. 3. tr. 5. ref. 17.*

2. Excommunicationem can. Si quis *Excommunicationem* percussorem incurrit percussus Religiosum militem approbatæ Religionis, ut S. Joannis, Alcantaræ, & Calatravæ, etiam Novitium, quia hi gaudent privilegio Canonis. Sic Marchius *in defens. hisor. Ord. art. 4. num. 37. & art. 5. nu. 90.* licet contra sentiat Texeda *contr. 11. dub. 1. num. 16. part. 5. tract. 13. ref. 44.* Item percussus Clericum carentem requisitis Tridentini pro gaudenti privilegio fori, nam ea non requiruntur ad privilegium Canonis. Ita Navarrus *lib. 5. conf. 24. & declaravit Sacra Cõgregatio apud Comitolum lib. 6. qu. 20. Suarez disp. 12. sect. 1. num. 11.* probabilem putat opinionem contrariam, eo quia facilius amittitur privilegium Canonis, quam fori, cum illud a jure humano, hoc à divino procedat. & *par. 3. tract. 5. ref. 82. ¶ lib. 1. olim par. 1. tr. 2. resol. 35. §. Sed hæc, & 17. ¶ Non tamen incurrit Clericus seipsum percussus, secundum Turrianum de cens. lib. 3. disp. 29. dub. 2.* quia canon manifeste loquitur de percussente personaliter distincto, & in odiosis non fit extensio. Sed contra sentit Molina *de iust. tom. 4. tr. 3. disp. 51.* cum propter injuriam, quæ statui clericali inferatur, tum etiam quia plus homicida est, qui seipsum, quam, qui alium necat. can. *Si non licet 23. q. 1. p. 5. resol. 81.*

Et Clericum, etiam carentem requisitis Tridentini.

Quod si quis plures Clericos percussit uno situ? Vel pluribus successivè? Aut Religiosum consuratum? Aut in pluribus ordinibus constitutum? Incurritne plures censuras?

3. Qui eadem actione plures Clericos percuteret, vel non scilicet occideret, probabile est, unius tantum excommunicationis reum fore. Vide v. *Circumstantia, num. 72.* Si verò plures percussit iucessivè, DD. communiter cum Alterio *lib. 3. disp. 10. c. 8.* dicunt, plures incurtere: quia illæ percussiones licet unico, & continuato tempore mensurentur, sunt tamen plures ratione objecti, & termini ad quem *part. 5. tr. 9. resol. 60.* Similiter, qui percuteret, quia violaret reverentiam duplici titulo illi debitam, Clericatus, & Monachatus. Minimè vero, si percussit Clericum ad plures Ordines promotum: nam omnes Ordines, ut spectantes ad unum statum Clericalem, unam reverentiam exigunt. Ita

Suar.

Juar. de conf. disput. 5. sect. 3. num. 15. ibid. §. Secundo.

Hac censura est reservata Papa, si est enormis. Nimirum notabilis, scandalosa.

4. Perdo percussio triplex est levis, gravis, & enormis. Et levis non habet adnexam excommunicationem, si Clerico inferatur, etiam si procedat ab animo mortifero, nam etiam in hac materia datur levitas materiz. Vide V. Censura, num. 18. part. 5. tract. 5. ref. 75. Si percussio est gravis, est reservata Episcopo, si enormis, Papæ. Est autem enormis, si est publica notabilis: & gignit magnum scandalum. Ita Navar. c. 27. num. 92. qui affert Bullam Innocent. IV. quod in dubiis percussiones potius graves, quam leves iudicari debeant, sed hæc Bulla est incerti auctoris, & non continetur in jure. Ita Filliuc to. 1. tr. 15. c. 17. 45. part. 2. tract. 16. ref. 21. Notoria verò erit, quando patebit quinque hominibus, ait Aragon. in 2. q. 102. ar. 9. Malcard. de prop. to. 2. conc. 101. n. 18. requirit ut pateat septem, Avila part. 2. c. 6. disp. 2. dub. 4. in oppido decem, aut duodecim, in magna civitate pluribus. Communis verò DD. id remittit iudicio viri prudentis, qui id ex circumstantiis actus, loci, & temporis discernat, part. 2. tract. 16. ref. 22. Hujusmodi autem percussor vitari non debet, nisi adsit certitudo moralis notorietatis delicti, ut docet Hurtado disp. 11. diff. 3. num. 10. part. 4. tract. 3. ref. 71. Immo requiritur, ut delictum nulla possit tergiversatione cædari, quod non habetur, nisi post sententiam iudicis, ut de omni excommunicato dicemus V. Excommunicationis numero 27. Nam aliis semper est potest dicere, se fuisse ebrium, percussisse in defensionem, & alia. Sic Covarr. in cap. Alma mater. p. 25. 2. num. 7. part. 3. tract. 5. ref. 14. & part. 5. tract. 9. ref. 61.

De excommunicatione (c. inhibemus) contra laicos disputantes de fidei.

5. Excommunicatio, quæ ferenda dicitur in cap. inhibemus de her. in 6. contra laicos disputantes cum hæreticis de rebus fidei, secundum Sanch. in sum. tom. 1. lib. 2. c. 6. nu. 6. comprehendit omnes illos, qui nec Clerici sunt, nec religiosi, secundum Hurt. disp. 74. sect. 3. §. 24. etiam Religiosi, præsertim eos, qui conversi, vel donati dicuntur, & secun-

dum Lorcam in 2. 2. q. 10. art. 7. etiam sanctimonialia part. 5. tract. 13. ref. 22. Quid si laicus sit doctus? Respondeo, non comprehendit, quia cum hoc cessat legis motivum, quod est periculum perversionis. Vide V. Lex, num. 38. ibid. §. Sed obiter, & tract. 14. ref. 69. in fine. non obstante, quod in part. 4. tract. 8. ref. 56. tenuerit comprehendit.

6. De excommunicatione Clem. VIII. contra confessarios absolventes reservata, prætextu privilegii. Vide V. Absolutio, num. 30.

7. De excommunicatione Tridentinæ sect. 25. c. 18. circa cogentes puellas habitum Monasticum sumere, aut profiteri, vide V. Pater num. 3. De aliis vide in propriis locis.

8. Non excommunicantur appellantes à Pontifice ad Concilium Generale præsens, nec consulentes. Dian. & alii, part. 9. tract. 6. res. 66.

EXCOMMUNICATIONIS

Effectus.

1. PRIMUS communiter vocatus excommunicationis majoris effectus (cum tamen potius ejus natura sit) est privare excommunicatum suffragiis Ecclesie. Et quidem Faber in 4. distin. 25. disputat. 4. cap. 4. dub. 151. probabilem putat opinionem Latorum contra Lutherum a. 7. quod non solum privat suffragiis publicis, & communibus Ecclesie, sed etiam privatis & particularibus. Nam Canones hanc distinctionem non faciunt, sed solum dicunt, excommunicatum esse privatum communionem fidelium, ad quam pertinent etiam suffragia privata, quippe quæ comprehenduntur in Symbolo ubi, Sanctorum communionem. Deinde, quia Christus instituens & significans essentiam excommunicationis, dixit, Sit tibi tamquam Ethnicus, & publicanus. Ethnicus autem, & infideles privantur orationibus, & suffragiis, tam publicis quam privatis. Et tandem orationes privata non juvant excommunicatum ad satisfactio-

Excommunicatus privatur suffragiis Ecclesie Et secundum Latorum etiam privatis & particularibus.

nem